

ШЫҢ

Совет Эвилелинин Коммунистг партиязынын Тыва область болгаш Кызыл хоорай комитеттеринин, ажылчы чоннар депутаттарынын область Советинин органы

1954 НОЯБРЬ 10 СРЕДА № 223 (3160) ӨРТЭЭ 20 КОП

СЭКП ТБ-ның болгаш СССР-ның Министрлер Чөвүлелинин дыңнадымы (1 арзын). СССР-ның Улуг театрының (1 арзын). СЭКП Тыва обкомунун IV Пленуму (2 арзын).

Мурнакчыларын шашпаңы (3 арзын). Болжочулар ортузунга партияжи-политиктиг ажылды күштедилер (3 арзын). С. Темерин.— Совет кижилерини амдырал-чуртталгазынын жакшалганын (4 арзын).

БНО-нуң Коз Ассамблеязынын тоску сессиязы (4 арзын). С. Кызыл-оол.— Болжочуларын колхоз бугурулушунга каала-биле кайриштерер (4 арзын).

БӨГҮНГҮ СОЛУНДА:

1954 чылдың дүжүдүндөн Совет Эвилелинин колхозтары болгаш совхозтары тараа белеткелиниң күрүне планын күүсеткениниң дугайында

СЭКП Төп Комитединиң болгаш СССР-ның Министрлер Чөвүлелиниң дыңнадымы

Чүрттүн колхозтары болгаш совхозтары көдө ажыл-агыйнын шийтирилер көдөр дугайында Коммунистг партияның болгаш Совет чазаттыг шийтирилер боттандырышына, тарааны болгаш көдө ажыл-агыйның өске-даа продуктуларын бүдүрерин көздөшүр талазы-биле бо чымын дыка улуг чедишкенини чедиш алган.

1954 чылдың ноябрь 5-те колхозтар болгаш совхозтар тараа белеткелдериниң болгаш салдып алышыканының күрүне планын хуусаа бетинде 100,1 хуу күүсеткен. Тараа белеткелдери болгаш салдып алышыканыны үргүлдүгөн турар. 1953 чылдың ол-ла үезинге көөрдө 289 миллион пуд хей тарааны күрүнеге дужааган болгаш саткан. Оон-биле кады өрткен чылдыныга көөрдө: кымылгас 91 миллион пуд, каяктара 65 миллион пуд, крупа аймактыгыра 37 миллион пуд, мал чеми культууралар 89 миллион пуд болгаш кукуруза 8 миллион хей кирген.

Бо чымын көдө ажыл-агыйның ажыл-агыйчылары тараа бүдүрерин болгаш белеткелдерин көздөшүр Украинаны муруну чүгүнге болгаш Поволженин районнарына тарааны болгаш көдө ажыл-агыйның өске-даа культураларының дүжүдүгө агаар-бодуштуң таарымча чок байдалдары турбузе чедиш алганы ол. Кандашканын биле холбаштыр чазак болза, Украина СССР-ге тараа белеткелдериниң планын 224,6 миллион пудка өзүздөдүр болгаш Поволженин районнарына белеткелдериниң күдүктөлүшү планна доктаалып тургузары өртөжөк чүгүлө деп көргөн.

Чүрттү тараа бүдүрерин болгаш белеткелдерин элээн угааттары кур болгаш күркүк чөлдө чедишкениниң шийгээткениниң база Сибириниң, Казахстанниң болгаш Уралдын районнарына дүжүктүр чорукту элээн бедиткениниң түндүккө чедиш алганын. Сибириниң районнарына өңүр чыгышыга көөрдө 2 катап хей, Казах ССР-ге 1953 чылдыныга дөмейлөөрге 35 хуу хей тараа ажаап алдырган, Алтай край бо чымын тараа бүдүрерин барың 4 катап көздөштү. Сибириниң, Казахстанниң болгаш Уралдын колхозтары база совхозтары тараа белеткелдериниң болгаш салдып алышыканынын күрүне планын база боттарының коммунистг хузааларын дыка ажыр күүсеткен. Бо чымын Алтай крайыны колхозтары болгаш совхозтары күрүнеге 222 миллион пуд тарааны дужааган болгаш саткан, ол болза, 1953 чылдыныга дөмейлөөрге 195 миллион пуд хей болуп турар; Новосибирск область—өрткен чылдыныга дөмейлөөрге 52 миллион пуд хей 74,1 миллион пуд, Омск область—өрткен чылдыныга дөмейлөөрге 30 миллион пуд хей 63 миллион пуд; Красноярск край—өрткен чылдыныга дөмейлөөрге 22 миллион пуд хей 56,3 миллион пуд; Курган область—өрткен чылдыныга дөмейлөөрге 14 миллион пуд хей 50,9 миллион пуд тарааны күрүнеге дужааган болгаш саткан; Башкир АССР күрүнеге өрткен чылдыныга дөмейлөөрге 8 миллион пуд хей тарааны дужааган.

Казах ССР-нин колхозтары болгаш совхозтары күрүнеге 232,1 миллион пуд тарааны дужааган болгаш саткан, ол дээр, өрткен чылдыныга дөмейлөөрге, 109 миллион пуд хей болуп турар, оон иштинде Павлодар областың колхозтары болгаш совхозтары өрткен чылдыныга дөмейлөөрге 34 миллион пуд хей 42 миллион пуд тарааны, Акмолинск область—өрткен чылдыныга дөмейлөөрге 23 миллион пуд хей 40 миллион пуд тарааны, Семипалатинск область—өрткен чылдыныга дөмейлөөрге 12 миллион пуд хей 16,6 миллион пуд тарааны дужааган болгаш саткан.

Брянск болгаш Ставрополь крайларына, Ростов, Белгород, Курск, Орёл, Липецк, Тамбов, Рязань, Челябинск, Свердловск, Тюмень, Кемерово, Иркутск, Томск болгаш өске-даа областтарын колхозтары болгаш совхозтары күрүнеге хей хемчээлдиг тарааны дужааган болгаш саткан.

Сибириниң, Казахстанниң, Уралдын районнарына болгаш чүрттүн өске-даа элээн хей районнарына тарааны бүдүрерин, белеткелдерин болгаш салдып алышыканын угааттырган чорук калдашкына таарымчан районнарга тарааның чедиш чыгышының чүгө дугаар өвес, харын чуртта янтыл-биле тараан хей ишти чымылган амыр, тараа белеткелдериниң күрүне планын хуусаа бетинде күдөшүр болгаш өңүр чыгышына дөмейлөөрге күрүнеге хей тарааны бээр арганы берген.

Бо чымын колхозтар, МТС-тер болгаш совхозтар картофель болгаш ногаалар бүдүрерин боттуу-биле көздөшүр чорукту чедиш алган. Эрткен чылдыныга дөмейлөөрге бо чылдың ноябрь 1-де күрүне 1.131 муң тонна хей картофельди, 437 муң тонна хей ногааларын белеткөөн болгаш салды алган.

Көдө ажыл-агыйның кол районнарына таралга шөлдери калбарганының болгаш дүжүктүр чорук өскөнүнүн түндүккө көдө бүдүрер көздөш. Аггы үезе чиг хеменин аазары болгаш белеткелдери чорутуун турар. Бо чылдың ноябрь 5-те өрткен чылдың ол-ла үезинге дөмейлөөрге 228 муң тонна хей чиг-хеменин күрүне белеткөөн. Лен-өрөкчөнү болгаш лен үезинерин бүдүрер өңүр чылдыныга дөмейлөөрге бо чымын көздөш.

СЭКП ТБ-ның сентябрь Пленумунун шийтирилери боттандырал талазы-биле алынган келечектерин түндүккө чуртта продуктулууг малдың бүгү хевирлериниң баш саны көздөш.

СССР-ның Министрлер Чөвүлелинин чымына Төп Статистика Эргелелиниң чорутканы мал чызының сая-мөзөлөрүн өзүгээр алдыра 1953 чылдың октябрь 1-де турганына дөмейлөөрге чуртта малдың баш саны 1954 чылдың октябрь 1-де дараанындагы хемчээлдере көздөш:

Table with 2 columns: Animal type and Quantity. Includes: Инектер (1.5 million), Бүгү ийиштын улуг бода мал (1.9 million), Хаазынар (3.4 million), Хойлар (2.6 million).

Малдың баш санының болгаш продуктулуунун өскөнүнүн түндүккө бо чылдың ноябрь 1-де өңүр чылдың бо үезинге дөмейлөөрге—өңүтү 233 муң тоннаны болгаш сүтү 669 муң тоннаны хейнү белеткөөн болгаш салды алган.

Бо чымын колхозтарын ордуларын өскөп, ол чорук бүдүрүгө, культура-амдырал ажалдарынын түдүшүгүн дыка калбартыр база колхозчуларын күш-чүгүне ажаларын болгаш продуктуларын бээрэн дыка көздөшүр арганы берип турар.

Чүрттүн колхозтары, МТС-тер болгаш совхозтары 1955 чылда бүгү көдө ажыл-агый культураларынын өңү дүжүдү алдырыга таарымчалык байдалдарын тургузар талазы-биле улуг ажылды кылып турар. Бүгүн чакып тарым культураларының тарыгалынын планы ажыр күүсеткен. Колхозтар, МТС-тер болгаш совхозтар күзү чакып тарымдарын 40 миллион гектарын, оон иштинде кымылгасты 19,7 миллион гектарын, азы өрткен чылдыныга дөмейлөөрге 1,6 миллион гектарын хейнү тараа болгаштар, МТС-тер болгаш совхозтар өрткен чылдыныга дөмейлөөрге 9,3 миллион гектар хей күсү аггыс черлерин аңдарган. Колхозтар болгаш совхозтар өрткен чылдыныга дөмейлөөрге тараа болгаш боб культураларынын үезинерин 12 миллион 163 муң центнерин, лен-долгунцияны 127 муң центнерин, картофельди 22,551 муң центнерин хейнү уруп алган.

Машина-трактор станциялары көдө ажыл-агый ажылдарын чорудар талазы-биле колхозтарга улуг дузаны көрсөскөн. МТС-тер колхозтарга бүгү ажылдарын тарылгаже шийдилерге 1953 чылда кылдынтан турганына дөмейлөөрге 67,4 миллион гектар хейнү кылган, база бүгү тараа культураларының 82 хуузун комбайн-вар-биле ажааган, азы өрткен чылдыныга дөмейлөөрге, 7,4 миллион гектар хей болуп турар. Көдө ажыл-агыйга, иладгы дүжүт ажаар алышыканына болгаш тараа белеткелдеринге үлестир бүдүрүлгелеринин, транспорттуң, албан черлеринин болгаш организациаларының ажылчынары болгаш албан хаакчылары, студенттер болгаш өрөөндүчүлөр, а элээн хей районнарга—Совет Армияның шериг албанын-лары улуг дузаны көрсөскөн.

Кур болгаш куруккан черлерин шийгээлди амыр талазы-биле партияның болгаш чазаттың салган сорулгазын колхозчулар, МТС-терин болгаш совхозтарының ажыл-агыйчылары болгаш бистиң чүрттүн бүгү ажылчы чоннары ийи-биле күдөөн алган.

Бүгү улустун бо сорулгазын күдөөлөрү-биле хей-хей муң механизаторлар, эр херөөнө колхозчулар, МТС-терин болгаш совхозтарының ажылчынары, тусхай өртөжөкчүлөр кайгачыктыг маалдыры чорутуу көргүзүп, чедишкениниң ажылдап турар.

Ноябрь 5-теги мадө-биле алдыра СССР-ның бүгү колхозтары болгаш совхозтары 13 миллион гектар кур болгаш куруккан черлерин аңдарар планын 17 миллион 430 муң гектар кылдыр күүсеткен. РСФСР-ның областтарынын, крайларының болгаш автономнуг республикаларынын база Казах ССР-ниң областтарының хей нуруузу кур болгаш куруккан черлер аңдарарынын оңашлан планнарын дыка ажыр күүсеткен. Бо дугайы мөөң адаанда саннардан кыстар:

Table with 4 columns: Region, Kolkhoz (muñ ga, planğa хуу биле), Sovkhoz (muñ ga, planğa хуу биле). Lists regions like RSFSR, Altay, Omsk, etc.

Кур болгаш куруккан черлер шийгээлди амыр талазы-биле партияның болгаш чазаттың салган сорулгазын бүгү улустун чүгүлдү деп көргөнүн багытталып болза, РСФСР-ның областтарынын, крайларының болгаш республикаларынын, Казах ССР-ниң болгаш Узбек ССР-ниң хей-хей колхозтары, МТС-тери болгаш совхозтары кур болгаш куруккан черлер шийгээлдилериниң планын чок херезинде 1049 муң гектар кур болгаш куруккан черлерин чарган. РСФСР-ниң кур болгаш куруккан черлер шийгээлди амыр планын даалга чок колхозтарында кур болгаш куруккан черлер 432 муң гектар болгаш совхозтары—112,6 муң гектар, оон иштинде Амур область—204 муң гектар, Сталинград область—179 муң гектар, Бурят-Монгол АССР-де—122,6 муң гектар аңдарган. Казах ССР-нин кур болгаш куруккан черлер аңдарар талазы-биле планын даалга чок колхозтарында 440 муң гектар, оон иштинде Семипалатинск область—162 муң гектар, Чөөн-Казахстан область—83 муң гектар, Дембүл область—72 муң гектар, Алма-Ата область—41 муң гектар болгаш Талды-Бурган область—40 муң гектар кур болгаш куруккан черлер аңдарган.

Бо чылдың чымында кур болгаш куруккан черлерде план өзүгээр 2,3 миллион гектар орунуга 3,6 миллион гектар кымылгас болгаш чирчотара тарыттырган. Чаз шийгээлдин черлерге тараа культураларын тарымынын, планы колхозтарга 156 хуу болгаш совхозтарга 176 хуу күүсетилген.

Бо бүгү болза, чаз шийгээлдин амыр кур болгаш куруккан черлерге тарылга шөлү 1956 чылда 28—30 миллион гектар чекер деп долу бузулдылдер аңдарар арганы партияның Төп Комитединге болгаш СССР-ның Министрлер Чөвүлелинге берип турар. Тарылга шөлүгү миним өздөлдө тараа белеткелди болгаш салдып алышык бистиң чүрттүн тараа продуктуларына негеделди долу-биле хандырал хемчээлдиг чорудар арганы, тарааның чогору күрүне куруавырың болуп болгаш өңүр турар мал ажылчы көдө салым чеким болуп арганы тургузар. Чөөн таламы районнарга тарылга шөлү калбартыр чорук чигар болгаш үе-чак херезиниң улуг өздөлдөш, ол шыккан чык үлестирү чиг-ит-биле хандырал төздөш, чигер сөөлганын, үстү болгаш өске-даа техниктиг культуураларының тарылга шөлүн көздөшүр арганы берип турар.

Көдө ажыл-агый продуктуларының талазы-биле чүрттүн чогуун улам-на өңүр турар негеделерин хандырал сорулгазын кыска хуусаада шийтирилээр арганы берип турар социалистг көдө ажыл-агый болза, чэр ажылчыны социалистг өөөс калды-даа фермаларына дөмейлөөрге өртөк шийгээлди социалистг көдө ажыл-агый херек кырынга көрсөскөн. Хей-хей мурунаны колхозтар болгаш совхозтар көдө ажыл-агый продуктуларының алдышканынын талазы-биле бистиң чүрттү хандырал сорулгазын чедишкенин боттандырырга чек-ле негетилер болду, ол хыра продукцияны 100 гектар бүрүздөш ам шуут ап турар.

СЭКП ТБ-ның өрткен чылдың сентябрьда болуп өрткен Пленуму аггы үезе-улус ажыл-агыйнын өң тергилни чугула сорулгазы болза, аар үлестирү мөөн-даа ийи бүгү көчөк-биле көздөшүрүшүл, көдө ажыл-агый бүдүрүлгелерин бүгү алдыраарының шыгымы көдөрүшүгүнүн чедиш алдыр, азы-чөм барааныры-биле бистиң чүрттүн бүгү чогуун хандырылганын дүргөн беддери болгаш колхозчу тараачынарың бүгү массаларының материалдыг чагай чорутуун улам бедик денесин хандыраары болуп. СЭКП ТБ-ның сентябрь, февраль-жарт болгаш июнь Пленумнарының шийтирилериң күдөлдөшүң баштайгы түндүккө болза, салдынтан сорулгазының чедишкенин күдөшүрүшүң бүгү-ле өртөжөк чүгүлө аргалар бистиң чүрттү бар деп чүвени көргүзүп турар.

Көдө ажыл-агыйның шыгымы көдөрүшүгүнүнүн талазы-биле бистиң коммунистг партияның болгаш Совет чазаттың ажалдап кылган программазын боттандыраар дөш хемчээлге миллион-миллион эр, херөөнө колхозчуларын, МТС-тер болгаш совхозтар ажылчынарынын болгаш тусхай өртөжөкчүлөргө күш-ажылчы маалдыры чоруп база чогаалың инициативаны толдорай алаарың. Көдө ажыл-агыйның улам ийиңи көздөшүрүшүң чедиш алдыр чедишкенин социалистг хооранын талазында көдө ажыл-агыйга канчаар-даа аажок улуг дузалачымын болдунар арганы болган. Бистиң индустриямы бо чымын көдө ажыл-агый бүдүрүлгелерин хей саным тергилни чөгөңи техниказы-биле хандырган. Муң-муң бүдүрүлгелер болгаш албан черлерин кур болгаш куруккан черлерге, МТС-терин болгаш совхозтарыны быжылаарыңче мергежилдиг ажылчынары болгаш тусхай өртөжөкчүлөргө чоруккан. Ажылчы алды биле колхозчу тараачыларының бузулба эмелениң улуг күжү оң-биле аларының турар.

Көдө ажыл-агыйның шыгымы көдөрүшүгүнүнүн талазы-биле бүгү улустун сорулгазы кыска хуусаада чедишкенин шийтирилгелер дээрликке СЭКП Төп Комитет болгаш СССР-ның Министрлер Чөвүлели бүдүрер турар.

ССР Эвилелинин Улуг театрында

Совет улус болгаш бүгү депшилетки кижжи төрөгетер Октябрьниң социалистг Улуг революциямын үжөн чеди чыл өңүр байрамды-биле демделген турар. Бистиң хей националдыг күрүневиңиң хоорайлары болгаш суурлары байрамды-биле шийгээлден. Москва кайгачык чагай шийги кере берген турар. Алдында көдөшүр кымылгастар чөр болганда хабенейни турган. Башкыларда — В. И. Ленинни болгаш И. В. Сталинни, Совет Эвилелиниң Коммунистг партиязынын болгаш Совет чазаттың улуттукчуларының чуруктары. СЭКП ТБ-ның кыйгырыларын парлан транспорттар чөр болганда чабыштылар чайынып турган.

ССР Эвилелиниң Улуг театры байрамды-биле шийгээлден. Совет куруениң күчү-шыдынын үер долу болуп улустарының байрамды көргүскөн депшелектер республикаларының суде демделеткиң кымылгастар. Ийди — Маркстың, Энгельстың, Ленинниң, Сталинниң кайгачык улуг чуруктары.

Театрның салым болгаш сценалы кайгачык көрүштүгү кылдыр шийгээлден. Сценаның мрак хандымы — В. И. Ленинни болгаш И. В. Сталинниң чуруктарың туктар-биле минтип кылың. Октябрьниң социалистг Улуг революциямын үжөн чеди чыл өңүр делтерениң деп долу болуп дугаларды алдында билжөөн турган. Сценаны ийи талазында «1917» болгаш «1954» деп кайгачыктыг чылдар.

Москва бүдүрүлгелеринин, студенттеринин мурнагың ажылчынары, өртөжөкчүлөр, урун-чугалды болгаш урун-чугалды ажылчынары, партия болгаш хей-ниги организациаларының төлөөкчүлөрү, Совет Армияның дайынчылары, министрлер, СССР-ның болгаш РСФСР-ниң Дөдө Советтериниң депутаттары ноябрь 6-ка Улуг театрын салым дола берген турган. Даштыкы чурттардан төлөөлөр база өлүрүп турган.

Көдөшүңиң 7 шаң. Ажылчы чоннар депутаттарының Москва Советиниң байрамды хуралына чыгыштар Президентуң эңгери Н. А. Булгаиның, К. Е. Ворошилов, И. М. Баганонич, Г. М. Маленков, В. М. Молотов, А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. С. Сабуров, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, М. А. Суков, Н. Н. Поспелов, Н. Н. Штальни олар көстүп келерге диктантагы адыш чыгышың-биле уткан.

Москва Советиниң Октябрьниң социалистг Улуг революциямын үжөн чеди чыл өңүр турскан партия болгаш хей-ниги организациаларының база Совет Армияның төлөөкчүлөрү-биле кады байрамды хуралын хуралды дараалап Н. А. Яков ажиттырган деп чараан.

Октябрьниң социалистг Улуг революциямын 37 чыл өңүр дугайың илеткелди кылдыр-биле өш М. С. Сабурова өс бээрде чыгыштар ийи-биле байрамды утканын.

Бүгүн Совет Эвилелиниң улустары болгаш бүгү делегейниң ажылчы чоннары бүгү делегей төөгүгүнүн чаз үезин—кижи төрөгетиниң хөстү, тайбың болгаш азы-чөшкити амдыралче шийгээлди кылың үезин ажылды берген. Октябрьниң социалистг Улуг революциямын 37 чыл өңүр байрамды турар — деп илеткелди чыгыштар.

37 чылдың мурунда кижжи төрөгетиниң генийи В. И. Ленинге баштапкан Коммунистг партияның улуттугалы-биле бистиң чуртувуңуң ажылчы арзымы күш-ажылчы тараачылар-биле амдылжың боттандырган. Революцияның тийгээлдин түндүккөдемештирилген болгаш амдылжыңың өртө-чакырамын дүжүргөн база делегейде бир-ле дугаар Совет социалистг күрүени тургускан. Эрт делегейи ашкан тийгээлге, социалистг янтылгада тургузырга шийтирилген роль чогун-на каала улус массалары хамаралар турар дээрин Октябрь революциямы болгаш бистиң чуртувуңуң социализмын тургусканы көрсөскөн.

Эрткен чылдың дуртууңда совет улустун экономика болгаш культура тургузушкуну чедиш алганы кайгачык улуг чедишкенин илеткелчиң аажок толдорай кылдыр чоруп көрсөскөн чыгыштар улуг көдөрүшүңу-биле уткан. Коммунистг партия болгаш Совет чазак совет ниятталды бүдүрүшү күштөрүн улам ийи күчүлүг төгүлгөңүң, ажылчы чоннарының материалдыг болгаш культуруг чагай байдалың беддеринге уламын политикамын чедишкениң боттандырың турар. Бешки беш чыл ийи беш чылдарың дуртууңда үлестир продукцияны барың 70 хуу көздөшүңүң көргөн. Совет улустун маалдырың күш-ажылчыны амдында үлестир продукцияны 4 чылдарың дуртууңда 1950 чылдыныга дөмейлөөрге 63 хуу уладыр деп чүвени беш чыл планының оңашталарынын күдөлдөш көргү.

Совет кижилериниң амыдырал-чуртталгазының каасталгазынга

Бистия чуртувуста улустун херектед чүдүдери бүүдүрүн шынчыл кыдыр, өздери шынчыл экиндер болган ас-сортиментиниң калбары дугайында партияның болган чакаткы программаны амыдырада четинининин боттанып турар. Чык улустуну арга бүүдүрүлгө чуртталгы, чаз фабрикаларын болган заводтарын корустары өзүп турар. Песту, шиктерин, хепти, саваларын мөбелди болган өскө-дээ өз чүдүдери бүүдүрүп үндүрери квартал келген тудум-на көүдөп турар.

Хүн-бүрүнчү херектед чүдүдери кыдырына чуртувуда идеялик киришип турар. Чүгө пест-таавы улустунуң бөш чүс-чүс кижилер амыдыр турар. Беле мергезидеги хей-хэй скульпторлар болган каастанкылар кереметтик болган шыл улустунуң амыдыр турар. Устунуң кооперативинин артындагы мунуң чуртувуда амыдыр турар.

Иванович чуртуку—пест таавымчыл-дын улуг болган олуг амыл кичөөгөйиң көрдүдүрүп турар, олар орус пест-таавы улустунуң өң дөөр чуртуло-каасталгыны каттай тургусар болган хөгжүдөр херекте үнөпчү салымчыны кыргынар. Иванович ситцадары, сатиналары, фланельдер чуртулган каастанкыны өңүстөөн-биле мгылын турар. Ажыл-чыл Федор Зиневич аттыг фабриканын, Улуг Иванович мануфактураның болган чаз Иванович мануфактураның пест-таавы чонуну калбак бүүдүрүлгө ортулуга сураттып болуп турары таварыла өскө.

Москва бүүдүрүлгө—«Тракторная мануфактура», Шербаков аттыг комбинаттарын Свердлов аттыг торгу чөлдөр фабриканын чуртуку-пест таавымчыл бүүдүрүлгө амыдыр чаз чөлдөгү чүдүдери хей-биле кыргынар. Баш чыдаң мурунда бө бүүдүрүлгө пест-таавы каастанкынын чуртуучулары — М. Хрестинко, В. Склярков, С. Заславская, И. Буляева, Н. Кирсанова аларнын көстүрери төлөвдиги кырган чуртуучулар— М. Вышеградская, К. Божнева, И. Макарова болган өскө-биле кадм амыдыр баштыгы дуржулгаларын чоруткан. Ол дуржулгалар чедикчиник болган, ажыл калбак нестереди алган, мичаңа ам кун-мун хөгжөмөр болган тургулар кундоңуң болган чарткы чунуңуң деп адар пестерди кырган пест-таавы чедик чөрдүрүр.

Штапельдик заводдан кыдыр пестерин шингезип амыр болган чуртуучулар талзы-биле бөш мөбелге херектик каастанга пестерин болган хевистерин чуртулган амыдыр кыдыр талзы-биле улуг амыдыр Москванын чуртуучулары кырган.

Дайын сөөдүдөгү чыдарды бисте хевистерин фабрикада бүүдүрү бериле-ла чаз-ыл-биле тургустунган. Обүзүл комбинаттын күтүр хей калап көүдөп, Либерецкичи болган Витебскийн чаз комбинатты тургустунган. Чуртуучуларнын чөлдөгү амыл оларды калбак нестереди алган. Чаз организастан бүүдүрүлгө хевистерин чуртулгаларын амыдыр кыдырына амыдыр, кодууду Москва-нын чуртулган улустунуң Калинин аттыг үчүлүкчиги доосынары кыргынар. Амыл мастерлер соңу херекте күөдөп-биле амыдыр кыргыны: хевис тургузган-биле талзы-биле бийлектик улусаны өөр-көп өтөдөп, районнарже үнүшкүнерин чоруткан. Оң түнелдиге Ортайы Азиянын, Азербайжанын болган Дагестан-нын хевис кыдыр сураттыг мастерлериниң байламчылык чачыдары амыг фабрика бүүдүрүлгө хөгжүдөн алган.

Мөш-биле кадм Туркменстан, Азербайжан, Дагестан, Украина, Молдавия, Прибалтика, Курск болган Гомель областы мшыап хоочун төптө хевисти хол-биле бүүдүрүп база калбарып турар. Чаз районнарже хевисти бүүдүрүп шингезип аң, хөгжүдүп турар. Курган область хевис бүүдүрүлгөниң улуг төвү болган, Ставрополь крайда, Соңу Осетияда, Башкыр АССР-де, Алтайда, Омек болган Пен-

за областтарда хевис бүүдүрүлгө таарымчылган. Азербайжанын чуртуку-туугачымы Сталинчы шаннадык лауреады Латва Керилос мшыап мшыап шылтарангай мастерлер хол-биле бүүдүрү хевистиң чуртулган каастанкыны чөлдөгү тургузарыла амыдыр турар.

Амыг үдө хевисти хол-биле бүүдүрүп турары мурункудун шуут мгылдыг: бө хей күш кирер бүүдүрүлгө күш-ажылды чингедип турар дык хей техниктик бол-базыралгаларын кыргынар. Чуртуучулар-нын чөлдөгү салымчыны база-ла улуг. Дык хей сюжет тематиктик болган портреттик хевистерин чөлдөгү кыдыр үзүктелиншик чөккө калбарып турар. Оларга кайгамчыктык болушкунуларын, төптүгү амылдарынын, улуг бөдөмчүлүкчиги болган чөлдөгү чуртуучуларын ову-дургузуп чүрүп көргүскөн. Чыкзо, Азербайжанда канчаар-ла азжол улуг байырага хевисин күөдөп кырган болган Сталинчы шаннадык алган, Ленин, Сталин, Фирдоуси, Исаки болган өскө-биле портреттерин бар хевистерин өрчүл кырган. Оң мшыап ажылды Украинада, Туркменстанда, Дагестанда, Курскке, Ставропольда болган Курганда база чорудуп турар. Чуртуучулар Л. Зубова, Д. Лехман болган өскө-дээ чамык чуртуучулар ам бө үдө тургулар-нын сюжеттик хевистерин чөлдөгү тургузарыла улуг кичөөгөйиң салып турар. Устунуң кооперативинин мөбелди чыдыр приборларын, артык, каастан кырган бүүдүрүлгө болган сөөктө кыдыр чүдүдери бүүдүрүп үндүрүп турар ар-тедери ажылчы чонуну. Херектедериң калбарына биче өскө чүгүлө ролду ойнарду жуураг.

Сөөктү үдө бө бүүдүрүлгө бүүдүрүп үндүрери өскө. Сөөктөн кыдыр кыдыр чүдүдери бүүдүрүлгө чачылың мөш мурунда чүгө Козмогорскке, Тобольскке, Якутияга болган мшыап Чукоткага турган. Ам Москва чөлдөгү Хоть Ковта сөөк-биле чүдөр кыдыр артык организастанган, Мосванын, өз комбинаттын чачыла сөөк-биле чүдө кыдыр чаз тургустунган. Ивановскке болган Сочице сөөк-биле кыдыр сипыне бүүдүрүлгө бүүдүрүп үндүрүп калбак хөгжүдөн алган.

Сөөк-биле бүүдүрүлгө кыдыр—улугуң урак-чүдүлүкүң база бир өң хоочун хевис болуп. Бистия хевистеринде олар хевис өскө-биле бүүдүрүп турар. Кыргыз салтамчылдык бүүдүрүлгө чачыдары шингезип алган амыклар чаз аргаларын кыдыр-камын-биле дилеп турар. Сөөктөн кыдыр бүүдүрүлгө совет бөттүгү чүдүдери яны-бүрү талзы-биле көргүзүп турар. Тобольсктин болган Колмогоровун мастерлер—В. Денисов, А. Миланов, С. Трейбов, В. Синица, Н. Черникович, П. Штанг, У. Шарипова сөөктөн кыдыр бүүдүрүлгө социалистик Соңу-чүтүп улустарынын амыдыралын, чаз кижилерин ову дургузуп, оларнын амыдыралын чүрүп көргүзүп турарлар. «Соңу чүктө ридно», «Нева—школаны», «Социалистик Соңу-чүт» болган өскө-дээ таварыла дугайында байламчылык чөлдөгү мгыдыг.

Шынчүл чөлдөгү ажылды даш чонар талзы-биле база чоруууп турар. Дашты чуртулган талзы-биле болбазыралгы кыдыр ам чүгө Уралда өскө, харин Куйбышев болган Горький областтарда база чорутууп турар. Амыдырал чуртулгаларын чуртуулаң бүүдүрүлгөниң чаз бүүдүрүлгө-лери тынчтып турар чөлдөгү салым-чачыныг мастерлер өзүп, олар чаз чүвени шингезип аң, анаа бөдүрүлгө чөлдөгү бөдөмчүлүгү, тургузукчу күш-ажылды салып турар.

Каастан чуртуулаң кыган скатертер, хевистер, портьерлер, диван сымалын хамын, хөгжөмөрүн болган уруугар хевистер бүүдүрүп чык келген тудум-на өзүп турар. Мштан болган өскө-дээ чүдүдери кыдыр бүүдүрүлгөниң асортиментиз калбарып турар.

Чуртталгы чон фарфор болган фарфор статуэткаларга улуг негеделиг болуп турар. Чарын статуэткалар чүгө бажының иштги байдалын хевис кирип турар өскө, харин бажыга мшыап литературалык ову-хевисин база кирип, улугчу тооларын калбарынар салымчыларын турары хаал өскө.

Салым-чачаныг дык хей скульпторлар яны-бүрү националдарын кижилери күш-ажылды, өөрлөкчиги чөлдөгү чөлдөгү профессионалдын, дынчаныг шынчыл болган өскө-дээ өз мшыап чүдү-лериң чүрүп көргүсүлгө, статуэткаларын жаварларын амыдыр турарлар. М. Хельванович дык хей салым-чачаныг улуг чедикчининерин болуп турар. Оң кодуунда-ла тургуларын чүрүп көргүскөн фарфор статуэткаларын бүүдүрүп болган чөлдөгү чарам. Чыкчал болган чыгыг колорит оларга өнө сатып-сөткөлдөп дамчытып берип турар. Оң «Гала» болган «Таня», «Дарыныкчылар», «Алеушица» «Кеветиң Украина» болган оң-дээ өскө-лери шак амыг.

Фольклордук болган театр темаларын дугайында каастанга скульптураларын чөлдөгү тургузуп турар. Чыкзо, Ленин, Сталинчы шаннадык лауреады С. Орловтун «Мөгениң алчымын» деп темага күө-сеткени скульптураларын Н. Воробьевтун С. Михалковтун басмаларына иллюстрациялары, оң «Ревюер» болган «Өзү сүзөгөн» алган хей персонажтарын, «Дынамыл чөгүлө суурга көзөмөч» даягыла Н. Максимченковтун статуэткаларын бүүрүп көргүзүп болган өскө-дээ калбак-биле сураттыг.

Беремиктик скульптураларын ортулугуң улуг чөриң аныктыгың тема ээлеп турар. В. Волчан, Л. Гордон, Е. Божие, А. Соснин, Е. Чаруши даяг амыкларын дык мергезидеги-биле чүрүп көргүзүп турар. Идыг болса-да, каастанга скульптураларын бүүдүрүп үндүрүп турары көчүгү кыдырларын, сатыга өскө кирип турар.

Кайгамчыктык керамика-биле сураттыг районнар бистия чуртувуда өскө өскө болса Москва область Гель, Рязань область Сосни, Дагестан АССР-де Баллары, Украинада, Грузияда болган Узбекстанда дык хей районнар идыг сураттыг.

Литванчү чуртуга керамиканы өскө чедикчиниктик хөгжүп турар.

Шыл болган хрусталын чуртула савамы бүүдүрүлгө калбарып талзы-биле улуг ажылды чорутуп турар.

Амыдырал-чуртталга херектик кыдырларын шынчыл экиндеринге ук кыдырларын масалын-биле бүүдүрүп үндүрүп кыдыр өң хевистерин даш чорудуп турар конкүрестар, а ол мшыап продукциянын көрдүлгө дуулаң турар. Ол конкүрестарга чуртуучуларын калбак бүүдүрүлгө киржиң турар.

Ленинградтын М. В. Ломосов аттыг фарфор заводунун продукциянын дегелдиги Ленинградтын культура бажыныг организастан болган оңу 100.000 кижич өскө.

Сөөктү үдө херектедериң негеделеринге дык улуг кичөөгөйиң көрүмү-рүп турар. Чуртулгалар Адаманы калбак херектедериң бүүдүрүлгө шынчыл экиндерин амыдыр турарларын амыдыр турарларын талзы-биле бү-гү-өлөлдөң конференцияны чыдырлар.

Ажылчы чонарын амыдырал-чуртталгыны мастаар жуурап боранынын бүүдүрүп үндүрери көүдөп, оларнын асортиментиз калбарып болган шынчыл экиндери улуг ажыл-агыйыга улуг үжүр-дуалыг херек болуп. Бистия бүүдүрүлгө өң сайырангай дерилгелер-биле чөпөгөткөнгө болган совет кижилерин амыдырал чуртталгыны каастан турар өң яны-бүрү бүүдүрүлгө калба-биле бүүдүрүп үндүрү аргалыг.

С. ТЕМЕРИН, Ураң-чуртула эртемнериниң кандыды.

КНО-нун Кол Ассамблеязының тоску сессиязы

Кол Ассамблеяны пленарлыг хуралы

НБЮ-ЛОРЕ, ноябрь 5. (СЭТА-нын тус-най корр.). Ноябрь 4-те хунуң ийги чөртүмде Кол Ассамблеяны пленарлыг хуралы болган. Хуралын эгесинде даяг Ван Елеффенс египет талзыларын баштык доктор Махму Азмиң хевиртеп өгөнгө хобаштыр Кол Ассамблеянын мурундагы египет талзыларын болган Египеттик чазанга кыдырды изерткен. Хей-хей чуртталгы талзыларын кыдырды изерткен чүе чугаалаң.

КНО-нун кижич өргөлериниң талзы-биле комиссиянын даягма болган ужу-руулаң улустар аларнын кадм ажыл-ажылаң даш, араулар аралыгын тайбы-дык дөш болууну күштерин харамангай демисижип чорбан шылдарангай ажыл-ажылың мөчөвүн хобаштыр А. Я. Вышинский совет талзыларын мурундагы Египеттик чазанга болган талзыларын хевис кыдырды изерткен.

Иран джүлөгүн салгамчыныг өгдөң хобаштыр Иранын чазанга болган иран талзыларын Вышинский кыдырды изерткен.

Египеттик болган Иранын талзыларын илередиң чүе чугаалаң дөш өөрүп четирген изерткениниң соңда Ассам-блея хун айтырымын агар айтырларын чөлдөгү шылчон.

Кол Ассамблея «Кылат Улус Республи-кага улуг агрессия үдөгөдөңкилерин дугайында болган өз үдөгөдөңкилер дөш АНШ-тын шериг-дөш фьодунун харымчалыг болууну дугайында» болса «Кылат далайларын районуга сүд-ооларын хостуг чоруткунуң үрөп турар чоруттарын дугайында» Совет Эв-лелиң савалдан ийи пункттарын хун айтырымына кирер деп Кол комитеттин сүмезин чугаалаң кереке болган бол-базыны чөккө хөдөп алган.

Өң соңда Кол Ассамблея чөпөгө-дөңкилерин дүжүрүп дугайында айты-рынын талзы-биле Политиктик комитеттин изеткени болган комитеттин хөдөп алган резолюцияларын талзыларын көргөн.

Бир тээ өз айтырыгын Политиктик ко-митеттин кык чугаалаң көргөни барымдалаң, ноябрь 4-те пленарлыг ху-ралда савал берген талзылар чүгө дөңчү айтырларын кыдыраралыгын. Франциянын талзыларын Мок чөдиң алдында чедикчинер дугайы сеткалы хангыны болган чөпөгөдөңкилерин дүжүрүп дугайында айтырыг чедикчиник шынчылдарын дөргөнгө идегени изерткен. Ол идегениң үдөгөниң болса, бө умала ийи өскө, харин чыгыс орукту савалдан турарымы болуп деп чугаала-лан. Идыг идегениң база бир өскө үдөгөни болса, сөөк дайын болган чөпөгө-дөңкилерин өдөр бүүдүрүп атомуг көртүчүт дайың, чедирин болуп дөргө-ниң ийги бажының болуп деп Француз талзыларын чугаалаң.

Англиянын талзыларын Диксон Поли-тиктин комитетке чөди алдында дугу-рулуга сеткалы хангыны изерткен, өң-биле кадм өз айтырыгын үе шит-дирөөнчө орукта туруп турар берге-лерин база айткан. Англи талзыларын чө-пөгөдөңкилерин дүжүрүп талзы-биле КНО комиссиянын адим комитети ажи-лын Лондон чорударын савалдан бол-ган яны-бүрү бөлүдөрүн өрөңип көр

Италиянын иштик херектеринге америк холгаарлаашкын

РИМ. Америк Ассоциация Пресс аген-тилерин динчаныг салуулар парлап үндүрөп, идык чугаалаң турары болса, мурунда Италиянын ийи үдөгүр ко-мпанияга берген шериг чыгыларын Каттыкшап Штаттарын чазга күш чөк болурсаң, чүгө дөргө бө компаниялар-ды бүүдүрүлгө «Коммунистер бол-лап турган» чыккан болган. Бө шынчыл Илериде судно кыдыр «Инджота» бол-ган Миланда машина туудушкунун компания «Виторияга» хамаршын турар. Бир өскө мидиг ишылды байлап иле-рөөр болса, Италиянын өскө компаниялар-нын хамаршынчүр өз мшыап хемчег-лери амыр алдар деп агентиниң медегел-тирар. (СЭТА).

Чан Най-шиниң бөлүүгө шериг дузаламчызын АНШ күштелдирип турар

ПЕКНИ, ноябрь 5. Удавас Тайванга америк реактивтик эстрефетелдер келер деп Сяньхуа агентиниң дамчыткан. Рей-тер агентиниң дынчаканын Бугулар олуга, ол самолёттарын баштайгы бо-луп болуп 50 салым самолёттарын Тай-ванга ноябрь чедирин келер. Борын чүгүтү телеграф агентинде-риниң дынчаканын Бугулар айлыг, амыг үдө АНШ-та туруп турар даштык херектерин чыкканын министр Дюэрж Е ноябрьдык 2-дө күрүнө секретары

төздө, англи чакак чамык үе негетиниң турар деп дынчатаң.

Совет талзыларын баштыгы А. Я. Вы-шинский совет талзыларын беш күрү-нерин мурундагы савалданган резо-люцияны төлөкөп өскө, харин оңу бир өң-сеткениң хөдөп алганга база улуг үжүр-дуалыг кыдыр көрүп турарын демгелдеп. Ол резолюцияда чүрүп хевис-тин чүдүдери-биле хобаштыр политиктик утканынын көчүгү чугула чүдү-лери база бар болуп турарын Вышинский айткан. Резолюция болса, дугураууңан савалдан талзы-биле оңу чугула дугу-рулуга чөди аларын чаз оралда-жымшкынынын кыдырын чөпөгөдөңки-лерин дүжүрүлгө талзы-биле ко-миссияга дагып турар деп өз чугаалаң. Резолюция болса, чөпөгөдөңкилерин дүжүрүлгө айтырымын таарымчалыг шынчылдарын дөргө талзы-биле ко-миссияга дагып турар. Ичангаш ук резо-люция ол политиктик сорулганы шынчыл-дарын чөди алар төздө, ажылды канчаар чорударын дугайында директивтик айтышынар болуп турар.

Вышинский ам-дээ бергелер бар, мича-ла-ла төөгүлүг болмы кыдыр шынчыл-биле алаң болуп аргалык баштайгы болмы кы-дыр деп чугаалаң. Совет Эвлели мар-гылдыгы айтырларын тургустарын болган яны-бүрү бөлүдөрүн чөпөгө-дөңкилериниң орут-биле өскө хөй бө-жымарын кыган. Ичангаш барын та-дык күрүнериниң талзыларын бистия ийги арга-жымарымыска таарымчалыг чедикчиник дугурулганы чөди алы-рын халдырып болуп деп бажынын бө-төрүн талзыларын кыдырын АДУМ Бугулар манап турар бис деп Вышинский чугаалаң.

Швейцария, Индиянын болган АНШ-тык талзыларын база дөңчү медегел-дер кыдып, чүе чугаалаң.

Ассамблея чөпөгөдөңкилерин кы-дыр болган масалыг утканынын чөпөгө-дөңкилерин чорудар айтырыгын талзы-биле Каваланы, Франциянын, Англия-нын болган Каттыкшап Штаттарын са-валдан резолюцияны Ассамблея бир ү-дө хөдөп алган. Беш чуртталгы Ин-диянын савалы чөпөгөдөңкилерин дү-жүрүлгө талзы-биле комиссиянын чөгүрү-лөгөдөңкилерин ийи бөриң көрүп тур-ар ийги резолюцияны Кол Ассамблея чыгыс (гоминдангы) удуралыкынын бөшөк чөди бажылашынар-биле хө-дөп алган.

Өң соңда Кол Ассамблея «коллектив-тик хемчегелер» дугайында айтырыгын талзы-биле Политиктик комитеттин илет-кени көргөн болган бажылашынынын хөй күрүзү-биле коллективтик хемчегел-ерин комиссиянын догунчоокаанынын хуусалын уадырын көрүп турар резолю-цияны бажылаң. Совет Эвлелинин, УССР-нин, БССР-нин, Польшаның болган Чехословакиянын талзыларын өз резо-люцияны дугу бажылаңар. Идиянын бол-ган Индонезиянын талзыларын бажыла-ш кыдыр дадалаң.

Кол Ассамблеянын пленарлыг хуралы Муруну-Африка Эвлелинде ийи үк-төгүлүг кижилерин бажылаңын дугай-ында айтырыгын талзы-биле Тусай по-литиктик комитеттин илеткени болган резолюцияны бажылаң.

Кыдаттың Улустуң-хосталга армиязынын Ужар-чүүлүгүнүң хөдөлиши

ПЕКНИ. Сяньхуа агентиниң коррес-пондентизин дамчып турарын Бугу-лар айлыг, Кыдаттын Улустуң-хостал-га армиязынын шериг-агаар күштери ноябрь 4-те Ицзяншань ортулуга чы-кканын шериглерин күштүг бөлбөш-канына база каттап таарымштырган.

Улустуң-хосталга армиязынын ужар-чүүлүгү Тушанчуаң пунктуну, № 203 бөштүг, Чунан пунктуну болган орту-лукту соңу талзыды чанайгыч шериг-лериниң мөшөгөтиниң өскө-дээ күш-түрүн бөлбөш.

(СЭТА).

Голландиянын пест-таавычыларын тилелгези

ГААГА. «Де Фелскрант» солунун бө-жүп турарын Бугулар айлыг, Эв-лелиң (Телте район) ажыл сөөдө-дө-дө-дө кыдыр пест-таавычыларын ажыл төлөвдиги бөлүдөрүн дугайында аларнын негеделиниң калдырышкы-нын чөди айтынар.

(СЭТА).

Гоминданчыларнын өңчүк-чөңгөзүү үргүлчүлөп турар

ПЕКНИ. Сяньхуа агентиниң дам-чымы турарын Бугулар айлыг, чыккы-чыларын шериг кораблары болган самолёттары ноябрь 1-де болган 2-де Чжонин жокуну эркиндиге чыгар Сяньминшань болган Даушань орту-лугу бөлбөш болган болмаң.

Снарядтарын болган бөлүдөрүн хөй күрүзү далайга берген дүжүдөң. Кы-даттын Улустуң-хосталга армиязынын же-сектеринге шынды-даа агарал болба-н.

(СЭТА).

Кореяга тайбычдылга дугайында дугурулганы америк нар урөп турар

ПХЕНЬЯН, ноябрь 3. Кореяны Топ Те-леграф агентиниң корреспондентизи-нин Кесондан динчаныг турар болса, тайбычдылга дугайында дугурулганы америк нар урөп турарын Удуралыкынын көрө-илдәп таа ме-дегел. Сентябрь 13-тен октябрь 23-ке чедир 41 хөвү иштиде америка самол-еттер көрө кыдат талзын хынат турар де-вискорияны агаар дегелгиче 23 каттап халлап кирген. Келер үдө мидиг иш-ылды чорутарын болурус сорулга-биле чөгүр хемчег амыр негеделиң америка талага салган.

(СЭТА).

АКШ-тын конгресинге соңулдаларын түнели

НБЮ-ЛОРЕ. Тусай мелз Бугулар айлы-га, ноябрь 2-де артык соңулдаларын түнелиде АКШ-тын 84-чү чыдаңын конгресинге орунунын мичаңа хуусал-кы: талзыларын палатаның 232 де-мократтар болган 203 республикачылар соңу турган. Бар мелздер Бугулар айлыг сентябга демократтар 48 орунунын, рес-публикачылар 47 орунунын амыр.

Катап соңу турбаң болган сената-болуучу орун кылган артырган каа-зыршык сенатор Морос (Орегон штатта) демократтар-биле кадм болуучу бажыла-шын бөриң аралга талзыларын негедел-деп.

(СЭТА).

Барың талакы күрүнериниң агентуразынын Индонезияда үрөгдекчи ажил-чорудулгазы

ДЖАКАРТА. Индонезия паралаңын ме-дегелерин Бугулар айлыг, Барын Яаза «Дар—уль-исламич» дөргөчелери бөттарынын терроржу хөдөлүшкүнүн үргүлчүлөп турар. Болуңдаң ира-к өскө дөргөчелер шериг чериче хы-даккын кыдынар. 11 солдаттар дүр-төп, алаң каш чуртталга черери өртөт-көн.

Дөргөчелер көлөңки күрүнериниң өскө-чөдөп аң турар, өз сорулгага Па-негелс районун ажылап турар дөргө айтыркан. Ол районче барын күрү-лөри таныдыг демократтар суг алаң-би-де чоругу хемчегелер суг турганы чыгыс улаа өскө илереткен.

Мелздер Бугулар айлыг, «Дар—уль-исламич» дөргөчелери америк нар-биле харылдамы. Ол дугайың ылаңга ам үдө голланд каттап Шиддин хөвө-дө талзы-биле Джакартада болуп турар сү-дүрүлгө матедралдары айтып тур-ар.

(СЭТА).

Харысгалыг редактор Д. О. БЕГЗИ, чоронганда болган

Нолхозчуларны нолхоз бүүдүрүлгөниң калбаа-биле кириштирер

Чөв-Хемчи районун «Коммунистиче орус» көзү ажи-ажи артыктын кол-хоочу ажил-ишчилери күш-ажылды организацянын экиндиге. Колхоочулар-нын, колхозтун баштаар чөри (даргазы өш Насык-Доржу) тус-тус бүүдүрүлгө бригадаларына доганаал организастан таарымштырган болса, колхозта күш-ажыл кыдыр шылдар 376 кижич, хөвү брига-даларында 170 кижич, мал фермалары-нда 126 кижич, туугат бригадалында 63 кижич, колхозтун дуулар бүүдүрүлгө-лери 17 кижилер амыдыр турарлар.

1 дугуар хөвү бригадалында бригади-ри коммунист өш Мамырлыкын, 2 дугуар хөвү бригадирин коммунист өш Ундун, туугат бригадирин коммунист өш Саян-жал, мгылчын өш Белек олар өш ажи-лап, хүн-бүрүнү ажи норманы ажып күтүсеп турар.

Колхоочулар үшкү кварталда 38090 күш-хүннерин амыдыр алар планын турган, 41215 күш-хүннерин амыдыр, өш ажилды түдөлдөң колхоз күрүнө